

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001
Тел.: +380 44 278-37-23, факс: + 380 44 271-17-83
E-mail: themis@minjust.gov.ua
http://www.minjust.gov.ua
Код ЄДРПОУ 00015622

26.04.2017 № 16515/337-0-2-17/19

На № 1368 від 27.03.2017

Народному депутату України
Кривохатьку В.В.

Шановний Вадиме Вікторовичу!

Міністерство юстиції України розглянуло Ваше депутатське звернення від 27.03.2017 № 1368 щодо реорганізації державного підприємства «Запорізьке» (код за ЄДРПОУ 00724821) (далі – ДП «Запорізьке») та в межах компетенції повідомляє.

Відносини, які виникали у сфері державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців станом на час державної реєстрації припинення ДП «Запорізьке», регулювались Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» (у редакції до 01.01.2016) (далі – Закон про реєстрацію).

Так, відповідно до статті 34 Закону про реєстрацію для внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців (далі – Єдиний державний реєстр) запису про рішення щодо припинення юридичної особи заявник повинен був подати державному реєстратору такі документи:

нотаріально посвідчену копію рішення засновників (учасників) або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи;

документ, що підтверджує внесення плати за публікацію повідомлення про прийняття засновниками (учасниками) або уповноваженим ними органом рішення щодо припинення юридичної особи у спеціалізованому друкованому засобі масової інформації.

У випадках, встановлених законом, крім документів, що передбачені були частиною першою цієї статті, додатково подавався документ, який підтверджував одержання згоди відповідних органів державної влади на припинення юридичної особи.

Державному реєстратору заборонялося вимагати додаткові документи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи, якщо вони не були передбачені частинами першою та другою цієї статті.

Якщо документи для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення щодо припинення юридичної особи подавались особою, яка

125505

згідно з відомостями, внесеними до Єдиного державного реєстру, мала право вчиняти юридичні дії від імені юридичної особи без довіреності, державному реєстратору додатково пред'являвся паспорт.

Якщо такі документи подавались представником юридичної особи, державному реєстратору додатково пред'являвся паспорт та подавався документ (нотаріально посвідчена копія документа), що посвідчує повноваження представника.

Документи, які подавались для внесення до Єдиного державного реєстру запису про рішення щодо припинення юридичної особи, приймаються за описом.

За даними Єдиного державного реєстру станом на 07.05.2009 (тобто на час державної реєстрації рішення щодо припинення ДП «Запорізьке») засновником цієї юридичної особи значилось Міністерство аграрної політики України (код за ЄДРПОУ 00011050), органом управління юридичної особи – Українська академія аграрних наук (код за ЄДРПОУ 00024360).

Так, 07.05.2009 державному реєстратору було подано документи згідно з описом (нотаріально засвідчена копія рішення засновників (учасників) або уповноваженого ними органу щодо припинення юридичної особи; копія квитанції, видана банком (за публікацію); документ, який підтверджує одержання згоди відповідних органів державної влади на припинення юридичної особи, та внесено рішення засновників (учасників) юридичної особи або уповноваженого ним органу щодо припинення ДП «Запорізьке» в результаті реорганізації (перетворення).

Порядок державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті, зокрема, перетворення передбачався статтею 37 Закону про реєстрацію.

Для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті перетворення голова комісії з припинення або уповноважена ним особа після закінчення процедури припинення, передбаченої законом, але не раніше закінчення строку заявлення вимог кредиторами повинна була подати державному реєстраторові такі документи:

заповнену реєстраційну картку на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті, зокрема, перетворення;

підписаний головою і членами комісії з припинення юридичної особи та затверджений засновниками (учасниками) юридичної особи або органом, до повноважень якого належить прийняття рішення про припинення юридичної особи, зокрема, примірник оригіналу передавального акта або його нотаріально засвідчену копію.

У випадках, що встановлені законом, крім документів, які були передбачені частиною першою цієї статті, додатково подавався висновок аудитора щодо достовірності та повноти передавального акта.

У реєстраційній картці на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті перетворення головою комісії з припинення або уповноваженою ним особою зазначалось та підтверджувалось особистим підписом, що ними вчинено всі передбачені законодавством дії стосовно

порядку припинення юридичної особи, включаючи завершення розрахунків з кредиторами (у тому числі із сплати податків, зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових коштів до Пенсійного фонду України та фондів соціального страхування).

Передавальний акт повинен був бути затверджений засновниками (учасниками) юридичної особи або органом, який прийняв рішення про припинення юридичної особи. Нотаріальне засвідчення справжності підписів голови та членів комісії з припинення юридичної особи на передавальному акті у такому разі не вимагався.

Державному реєстратору заборонялось вимагати додаткові документи для проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті, зокрема, перетворення, якщо вони не були передбачені цією статтею.

20.08.2015 на підставі поданого державному реєстратору комплекту документів згідно з описом (реєстраційна картка на проведення державної реєстрації припинення юридичної особи в результаті перетворення, примірник оригіналу передавального акта, затвердженого наказом Фонду державного майна від 10.07.2009 № 1062) було здійснено державну реєстрацію припинення ДП «Запорізьке» в результаті реорганізації шляхом перетворення.

Відповідно до частини сімнадцятої статті 37 Закону про реєстрацію державна реєстрація юридичної особи, утвореної в результаті перетворення, здійснювалась у порядку, встановленому статтями 24-27 цього Закону.

Перетворення вважалось завершеним з моменту державної реєстрації новоутвореної юридичної особи та державної реєстрації припинення юридичної особи, що припиняється у результаті перетворення.

Загальними нормами Цивільного кодексу України (статті 81, 83, 90) (далі – ЦКУ) встановлено, що юридична особа може бути створена шляхом об'єднання осіб та (або) майна.

Юридичні особи, залежно від порядку їх створення, поділяються на юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права.

Юридична особа приватного права створюється на підставі установчих документів відповідно до статті 87 цього Кодексу.

Юридичні особи можуть створюватися у формі товариств, установ та в інших формах, встановлених законом.

Юридична особа повинна мати своє найменування, яке містить інформацію про її організаційно-правову форму та назву.

Відповідно до статті 63 Господарського кодексу України (далі – ГКУ) залежно від форм власності, передбачених законом, в Україні може діяти, зокрема, підприємство, що діє на основі колективної власності (підприємство колективної власності).

В Україні можуть діяти також інші види підприємств, передбачені законом.

Діяльність колективних сільськогосподарських підприємств регулюється Законом України «Про колективні сільськогосподарські

підприємства» (далі – Закон), ГКУ, ЦКУ, Земельним кодексом України та іншими актами законодавства України (положення статті 2 Закону).

Відповідно до статей 1, 3 Закону колективне сільськогосподарське підприємство (далі – підприємство) є добровільним об'єднанням громадян у самостійне підприємство для спільного виробництва сільськогосподарської продукції та товарів і діє на засадах підприємництва та самоврядування.

Підприємство створюється за бажанням громадян на добровільних засадах на їх загальних зборах. Створення підприємства не обумовлюється будь-якими рішеннями державних, господарських та інших органів.

Підприємство вважається створеним і набуває прав юридичної особи з дня його державної реєстрації.

Державна реєстрація підприємства проводиться у порядку, встановленому законом для державної реєстрації юридичних осіб.

Згідно з Класифікацією організаційно-правових форм господарювання, затвердженою наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 28.05.2004 № 97 (зі змінами) (далі – Класифікація) об'єктом Класифікації є визначені чинним законодавством організаційно-правові форми юридичних осіб та їх відокремлені підрозділи.

Відповідно до підпункту 3.9.6 пункту 3.9 розділу 3 Класифікації у разі неможливості віднесення суб'єкта до будь-якої з визначених у класифікації організаційних форм, як виняток, застосовується позиція – «інші організаційно-правові форми».

Так, 20.08.2015 на підставі поданого комплексу документів згідно з описом (реєстраційна картка на проведення державної реєстрації юридичної особи, утвореної шляхом реорганізації діючої юридичної особи у результаті перетворення; примірник оригіналу рішення засновників або уповноваженого ним органу про створення юридичної особи; статут) здійснено державну реєстрацію колективного сільськогосподарського підприємства «Запорізьке» (далі – КСП «Запорізьке») шляхом перетворення з зазначенням організаційно правової форми як «інші організаційно-правові форми».

Станом на 11.04.2017 відносини, які виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб – підприємців, регулюються Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (далі – Закон про реєстрацію¹).

Відповідно до частини п'ятої статті 6 Закону про реєстрацію¹ втручання будь-яких органів, їх посадових осіб, громадян, юридичних осіб та громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, у діяльність державного реєстратора під час проведення реєстраційних дій, крім випадків, передбачених цим Законом, забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Міністерство юстиції України як центральний орган виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів

України, здійснює свої повноваження відповідно до Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228 (зі змінами) (далі – Положення).

Згідно з підпунктом 83¹⁰ пункту 4 Положення Міністерство юстиції України розглядає відповідно до закону скарги на рішення, дії або бездіяльність державних реєстраторів, суб'єктів державної реєстрації прав, територіальних органів Мін'юсту та приймає обов'язкові до виконання рішення.

Порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності у сфері державної реєстрації визначений статтею 34 Закону про реєстрацію¹, а процедура розгляду відповідно до Закону про реєстрацію скарг на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації, територіального органу Міністерства юстиції України передбачена Порядком розгляду скарг у сфері державної реєстрації, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2015 № 1128 (зі змінами) (далі – Порядок).

Відповідно до частини першої статті 34 Закону про реєстрацію¹ рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації можуть бути оскаржені, зокрема, до Міністерства юстиції України.

Звертаємо увагу, що частиною третьою статті 34 Закону про реєстрацію¹ визначено, що рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора, суб'єкта державної реєстрації можуть бути оскаржені до Міністерства юстиції України та його територіальних органів протягом 60 календарних днів з дня прийняття рішення, що оскаржується, або з дня, коли особа дізналася чи могла дізнатися про порушення її прав відповідною дією чи бездіяльністю.

Відповідно до частини п'ятої статті 34 Закону про реєстрацію¹ скарга на рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора подається особою, яка вважає, що її права порушено.

Законом про реєстрацію¹ також визначено, що рішення, дії або бездіяльність державного реєстратора можуть бути оскаржені до суду.

Відповідно до статті 17 Кодексу адміністративного судочинства України на спори фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень (нормативно-правових актів чи правових актів індивідуальної дії), дій чи бездіяльності поширюється юрисдикція адміністративних судів.

При цьому зазначаємо, що листи Міністерства юстиції України не встановлюють норм права, а мають інформаційний характер.

З повагою

Міністр

Павло ПЕТРЕНКО